

Informatieboekje

groep 3

de Kingbeek
basisschool

schooljaar
2015- 2016

Voorwoord

En dan komt uw kind in groep 3....

In groep 3 ligt de nadruk met name op het taal/lezen, rekenen en schrijven. We proberen de overgang van groep 2 naar groep 3 zo soepel mogelijk te laten verlopen. Dit betekent dat de **methodieken op elkaar aansluiten, samen spelen** en **samen leren** heel belangrijk blijven en het **zelfstandig bezig zijn** en kunnen **samenwerken** verder wordt uitgebreid. In groep 3 zal er minder gespeeld worden aangezien de kinderen dit schooljaar zeer veel zullen leren maar toch zullen er een aantal speelmomenten bewust worden ingepland, met name in het begin van het schooljaar. Al met al een zeer boeiend schooljaar waarin u als ouder uw kind enorm zult zien ontwikkelen van kleuter naar een echte **zelfstandige en leergierige groep 3 leerling!**

Werkwijze en organisatie in groep 3.

- *De kinderen zitten op dit moment in tweetallen. De samenstelling van de tweetallen verandert na iedere vakantie. Het werken met steeds andere kinderen is namelijk een zeer belangrijke manier om op een goede manier met elkaar om te gaan en ook samen met en van elkaar te leren. In de loop van het jaar kan het zijn dat de kinderen in groepjes gaan zitten. **Het motto is dan ook: niet iedereen is in alles even goed en van elkaar kun je zeer veel leren!**
- * Tijdens taal/leesles en rekenles wordt tijdens de verwerking gewerkt met **grote en kleine groep**. Dit wil zeggen dat na de klassikale instructie kinderen die hulp nodig hebben in een klein groepje aan de **instructietafel** extra hulp krijgen van de leerkracht. De rest van de groep gaat zelf aan de slag. Zij mogen altijd andere kinderen in het groepje om hulp vragen en als ze er echt niet uitkomen de opdracht overslaan. Ze mogen de leerkracht niet storen als deze aan het werken is met de kleine groep. Alle kinderen hebben een eigen dobbelsteen. Rood betekent dat het kind niet gestoord wil worden. Groen betekent dat je het kind wel om hulp mag vragen en indien een kind een vraag heeft legt hij/zij het vraagteken op de dobbelsteen neer. Verschillende keren maakt de leerkracht de klasse-ronde en kunnen ook deze kinderen worden geholpen.
- * Tijdens de lessen werken de kinderen vaak in **duo's** (maatjes). Dit is één van de vormen van coöperatief leren. Gedurende dit schooljaar zullen er meerdere vormen van coöperatief leren aan bod komen.
- *Als de kinderen klaar zijn met hun werk hebben ze altijd extra werk van dit vak. Bij taal-lezen en rekenen vervolgwerk op eigen niveau.

Hoofdvakken.

Taal/lezen.

Hoe leert uw kind lezen?

Leesvoorwaarden.

Om tot lezen te komen zal een kind een aantal leesvoorwaarden moeten beheersen. Sommige voorwaarden beheerst een kind al vanzelf door goed naar de taal van anderen te luisteren (bijv. het verschil horen tussen stoel en stoep). Andere voorwaarden zal het kind moeten leren en het zal hierbij geholpen moeten worden. In groep 1 en 2 is hier veel aandacht aan besteed en in groep 3 gaan we hier mee verder. De methode Schatkist in groep 1 en 2 sluit goed aan bij Veilig leren lezen in groep 3.

De volgende voorwaarden krijgen in het begin van groep 3 veel aandacht:

- verschil **horen** tussen gesproken woorden (maan is niet man) en letters (f-v, s-z, p-b)
- woorden en zinnen kunnen **onthouden** (geheugen)
- verschil **zien** tussen woorden (roos is niet soor) en letters (b,p,d)
- klanken samenvoegen tot een woord (**synthese**: r..oo..s.. is roos)
- woorden uit elkaar halen (**analyse**: roos is r..oo..s..)
- woorden kennen die een **plaats** aangeven (bijv. links, rechts, vooraan, achteraan, bovenaan, middelste)
- woorden **zoemend** lezen (rrrrrrroooooossss is roos)

In groep 3 werken we met de 2^e maanversie van Veilig leren lezen. Deze methode is zeer uitgebreid en leert de kinderen op een leuke, gevarieerde en verantwoorde manier lezen met **zeer veel aandacht voor de onderlinge verschillen tussen kinderen.**

De methode maakt onderscheid tussen 4 verschillende aanpakken:

1. Maan aanpak

Dit is de basislijn, afgestemd op leerlingen die normale vorderingen maken bij het aanvankelijk leesonderwijs (maan-groep).

2. Ster aanpak

Dit zijn leerlingen die binnen de maan-groep in aanmerkingen komen voor extra of aangepaste oefeningen.

3. Raket aanpak

Dit zijn kinderen die binnen de maan-groep de leerstof snel oppikken en in aanmerking komen voor extra verrijkingsstof.

4. Zon aanpak

Dit zijn kinderen die bij binnenkomst groep 3 al lezen op AVI 1 niveau of hoger en een goede, zelfstandige werkhouding hebben. Deze kinderen hebben een apart lees- en werkboekje op eigen niveau, maar doen de thema- en taalactiviteiten mee met de hele groep. Het kan ook zijn dat een leerling in de loop van het schooljaar een zonleerling wordt.

Dit wordt door de leerkracht bekeken a.d.h.v. toetsresultaten, werkhouding, observaties en in overleg met ouders.

Na iedere kern is er een toets en worden alle kinderen ingedeeld in hun eigen niveau.

Inhoud methode:

Veilig leren lezen is opgebouwd uit 12 kernen. Iedere kern heeft een eigen thema en is op dezelfde manier opgebouwd.

1. Ankerverhaal (instructiekalender, prentenboeken of reuzenprentenboeken)

De ankerverhalen bieden informatie bij het thema, ondersteuning bij het vertellen van het verhaal en het uitbreiden van de woordenschat.

2. Leesboekjes (deze sluiten aan bij kernthema)

Zij zijn een hulpmiddel om letters en klanken aan elkaar te koppelen, het lezen te oefenen, het automatiseren van de woordherkenning door o.a. woordrijtjes, verbanden kunnen leggen tussen tekst en illustraties door praat- en stripverhaalplaten. Op het einde van ieder leesboekje worden de vorderingen getoetst.

3. Werkboekjes

In deze boekjes gaat het voornamelijk om de visuele herkenning (lezen) van de structureerwoorden en letters, het uitluisteren en de positie bepalen van een bepaalde klank, koppelen van een letter aan een klank, het lezen van nieuwe woorden (afgeleid van het aangeleerde woord) en begrijpend lezen.

Op het einde van ieder werkboek zijn er 3 controletaken om te kijken of uw kind het geleerde kan toepassen.

Doordat de werkboekjes een duidelijke structuur hebben, die ondersteund worden door pictogrammen, kunnen de leerlingen na korte instructie zelfstandig hun werkblad maken.

4. Instructiekalender

Deze bevat zoekplaten, woordrijtjes en pictogrammen. Met behulp van de instructiekalender wordt aan de hele groep uitleg gegeven en herhaalde instructie aan een kleine groep als dit nodig is.

5. Wandplaten

Met behulp van de 38 wandplaten wordt het aan te leren structureerwoord visueel ondersteund.

6. Structureerstrook (woordstrook)

Met deze stroken worden de woorden gehakt (analyse), geplakt (synthese), maken de kinderen verdeelbewegingen en nieuwe woorden afgeleid van structureerwoord (roos-boos).

7. Letterlijn

Alle aangeleerde letters worden opgehangen.

Medeklinkers zwart, klinkers blauw.

8. Lettermuur

In ieder structureerwoord staat een letter centraal, kinderen zoeken voorwerpen die met die letter beginnen, knippen de letter uit of maken een tekening van het woord.

9. Klikklakboekje/klikklakclusterboekje

Telkens als de kinderen een nieuw woord leren worden de letters hiervan in het klikklak boekje gehangen. De kinderen ontdekken en maken zelf nieuwe woorden.

10. Woordendoos

De woordendoos is een uniek nieuw leermiddel waarmee kinderen onder andere de structuur van woorden alzijdig verkennen en de lees- en schrijfrichting en de elementaire lees- en spelhandeling toepassen. De woordendoos wordt gebruikt in kern 1 en 2. In de doos zitten de letters die in de eerste twee kernen worden behandeld met plaatjes van de vier structureerwoorden *maan*, *roos*, *vis* en *ik*. Daarnaast zitten er plaatjes in van zogenoemde syntheses woorden: woorden die uit reeds behandelde letters bestaan en die de kinderen kunnen lezen door de elementaire leeshandeling toe te passen.

11. Veilig en vlot

Op elke kaart staan woordrijtjes waarin het laatst aangeleerde woord wordt toegepast en nieuwe woorden worden samengesteld met bekende letters. Het doel van Veilig en vlot is de automatisering van de woordherkenning. Per kern is er een oefenkaart die fungeert als controlekaart, dit is een een-minuut-toets van de tot dan behandelde stof. Na iedere kern krijgen de kinderen een veilig en vlot diploma.

In de loop van het schooljaar gaan we werken met het planbord.

Hierop staat welke werkopdrachten gemaakt moeten worden als de kinderen klaar zijn met zijn/haar verplicht werk. Ieder kind zet zijn/haar naam bij het werk wat hij/zij gaat maken en registreert dit ook.

We gebruiken het planbord om tempoverschillen op te vangen en ieder kind na de verplichte activiteiten de mogelijk te geven om op **eigen niveau** aan de extra opdrachten te werken.

Bij de extra opdrachten werken de kinderen o.a. met:

- **Ringboekje** (maan/raket)
Hier koppelen de kinderen een woord aan een plaatje. Ze schrijven of stempelen de woorden die bij het plaatje horen en plakken de goede sticker erbij. Dit materiaal is zelfcorrigerend.
- **Speel-leeset**
Bij elke kern hoort een toren met leesspellen voor individueel-, duo- of groepsgebruik. De meeste spellen zijn zelfcorrigerend.
- **Tip top lezen**
Bij elke kern horen een aantal kaarten op maan en raket niveau. Dit materiaal is zelfcorrigerend.
- **Kopieerbladen**
Aanbieden van extra stof op ster- en raketniveau.

Daarnaast volgen we het schooltv programma Leesdas.

Dit programma sluit goed aan op onze methode.

Schrijven

In groep 3 werken we met de methode Pennenstreken. Deze sluit perfect aan bij de leesmethode. Iedere centrale letter van het structureerwoord wordt ook meteen ingeoeffend in het schrijfschrift. De kinderen leren geen blokletters meer maar beginnen meteen met de schrijfletters, eerst los en dan gebonden. Dit is in het begin wel moeilijk maar heeft als groot voordeel dat de kinderen niet midden in het schooljaar van blokletters naar schrijfletters moeten overgaan.

Daarnaast is er nog een cijferschrift waar de kinderen de goede schrijfwijze leren van de cijfers 1 t/m 10.

Belangrijke schrijfregels.

- goed recht zitten en stoel aanschuiven (zithouding)
- schrift licht schuin naar boven met de hand waarmee je schrijft (links/rechtshellend)
- potlood of pen op juiste manier vasthouden
- je niet-schrijfhand houdt het papier vast

Om ervoor te zorgen dat kinderen vloeiend leren schrijven gebruiken we het hele schooljaar een schrijfpotlood. In groep 4 zullen de kinderen met vulpen leren schrijven.

Rekenen

In groep 3 werken we met de nieuwste uitgave van de methode Pluspunt. Pluspunt bestaat uit 12 blokken. Ieder blok heeft een eigen thema en is op de volgende manier opgebouwd:

In elk blok staan 4 "nieuwe doelen" en 4 "toetsdoelen" centraal. De nieuwe doelen worden gedurende het blok geïntroduceerd. Er wordt instructie gegeven over de doelen en er wordt mee geoefend. In het volgende blok worden deze "nieuwe doelen" de "toetsdoelen". Ze worden herhaald en verder geoefend. Aan het einde van dit blok worden deze doelen getoetst.

Elk blok is als volgt georganiseerd:

Les 1, 3, 6, 8 Leerkrachtgebonden.

Per les komt één nieuw doel en één toetsdoel aan de orde.

Les 2, 4, 7, 9 Zelfstandig werken.

De leerlingen oefenen met de doelen die de les ervoor in de leerkracht gebonden les aan de orde zijn geweest.

Les 5, 10 Zelfstandig werken.

De leerlingen oefenen aan gecombineerde doelen.

Les 11 Leerkrachtgebonden.

Deze les wijkt af van de andere leerkrachtgebonden lessen.

Er staat maar één doel uit de domeinen "meten, tijd en geld" centraal.

Les 12 Toets.

In deze les maken de kinderen in het rode toetsboek zelfstandig 4 opgaven die aansluiten bij de 4 toetsdoelen van dat blok.

Les 13 Leerkrachtgebonden.

Bespreken van de toetsdoelen.

Les 14, 15 Zelfstandig werken.

Op grond van de resultaten van de toets gaan de kinderen aan de slag met herhaling (puntbladen) en/of verrijking (plusbladen). De leerkracht kan met enkele kinderen remediëren. Ook hier zijn extra werkbladen voor.

Voor leerlingen die in een willekeurige les klaar zijn met de stof is er een extra werkboekje: Het blauwe werkboek "Pluspunters".

Pré-toets: Aan het begin van elk blok nemen we al een keer de toets af van het einde van dat blok. Deze leerstof is immers al een blok geoefend. Zo krijgen we een beeld van welke kinderen de stof al bijna beheersen en welke kinderen nog extra aandacht nodig hebben.

Een aantal belangrijke einddoelen in groep 3 zijn:

Getalbegrip:

- ⑩ Getallen t/m 50 opzeggen en ontbrekende getallen kunnen invullen op de getallenlijn.
- ⑩ Toepassen van de 5- en de 10-structuur.
- ⑩ Aanvullen en splitsen t/m 10
- ⑩ Gebruik van de lege getallenlijn en daarop sprongen maken van 10 en huppen van 1 (tot 50), 2 of 5 (tot 20).

Bewerkingen (hoofdrekenen):

- ⑩ bussommen, pijlsommen en rekentabellen t/m 20 kunnen maken.
- ⑩ Rekenverhalen kunnen noteren.
- ⑩ Formele somnotatie kunnen toepassen (+, – en = teken).
- ⑩ Sommen kunnen uitrekenen a.d.h.v. een lege getallenlijn.

Metten, tijd en geld:

- ⑩ Tijd: Hele uren kunnen aflezen op de analoge klok. Tijdsduur kunnen bepalen tussen twee gegeven tijden.
- ⑩ Tijd: De dagen van de week in goede volgorde kennen.
- ⑩ Oppervlakte: Lengte, oppervlakte en inhoud meten m.b.v. een eigen maat. Ze kennen de meter als standaardmaat.
- ⑩ Geld: Bedragen t/m 20 euro kunnen samenstellen met munten van 1 en 2 en biljetten van 5 en 10 euro. Bedragen t/m 50 cent samenstellen met munten.

Meetkunde:

- ⑩ Verbanden leggen tussen blokkenbouwsels, plattegronden en hoogtegetallen.
- ⑩ Standpunten van foto's bepalen.
- ⑩ Werken met spiegelsymmetrie.

Verder wordt er nog summier aandacht besteed aan *verhoudingen* en *grafieken*.

Extra materialen:

Elke week zijn er extra rekenlessen van de methode "Met sprongen vooruit". Deze methode bestaat uit oefeningen en gezelschapsspelen die tot doel hebben het optellen en aftrekken tot 20 te verbeteren. In onze nieuwe rekenmethode Pluspunt starten de lessen zelfstandig werken ook steeds met een activiteit uit "Met sprongen vooruit".

Buiten de methode hebben we nog extra (soms zelfcorrigerende) materialen zoals Tiptop, Pico Piccolo, werkbladen enz.

Overige vakken

Sociaal emotionele kring

Iedere donderdag wordt het gedrag van de kinderen besproken in de kring, eventuele problemen opgelost en afspraken gemaakt.

Methode alles in 1

In groep 4 starten de kinderen met de methode alles in 1.

Groep 3 zal in de middaguren ook werken met deze methode.

In deze methode zitten doe-opdrachten, expressie-activiteiten, muziek, dans, drama, verkeer en wereldoriëntatie.

ICT

De kinderen werken met het computerprogramma horende bij VLL. In dit programma deelt de computer de kinderen n.a.v. resultaten in ster, maan en raketniveau.

Ons rekenprogramma is Pluspunt. Ook bij deze methode hoort een computerprogramma waarbij de leerlingen individueel kunnen werken aan de toetsdoelen en het automatiseren kunnen oefenen.

De kinderen komen per week 1 keer aan de beurt met VLL en 1 keer aan de beurt met rekenen. Op deze manier worden de kinderen extra gestimuleerd om de geleerde lesstof op een andere wijze te oefenen.

Gym

Op dinsdag is er een toestellenles en op donderdag een spelles. Het zou fijn zijn als u uw kind makkelijke kleding wilt aantrekken.

Godsdienst

We werken met de methode "Hemel en aarde". Tijdens deze les komen ook thema's zoals vriendschap, ruzie en verdraagzaamheid aan bod.

Verjaardag vieren op school

Uw kind viert de verjaardag op school samen met de juf en de klasgenootjes. Op school mag de jarige uitdelen, de bedoeling is om dit 's morgens in de klas af te geven. Schoolbreed is afgesproken dat de ouders de verjaardag niet mee komen vieren in de klas. U mag natuurlijk altijd een fototoestel 's morgens meegeven zodat de leerkracht enkele leuke foto's kan maken als herinnering.

Toetsen

Taal/lezen:

Toetsen Veilig leren lezen.

Na iedere kern is er een kleine toets. Dit om te bekijken wat de kinderen geleerd hebben van de aangeboden lesstof.

Daarnaast zijn er 4 belangrijke meetmomenten:

- herfstsignalering
- wintersignalering
- lentesignalering
- eindsignalering

VLL heeft hier duidelijk rekening gehouden met de adviezen van het protocol dyslexie. Op deze manier proberen we zo vroeg mogelijk taal/leesproblemen op te sporen en het probleem meteen aan te pakken d.m.v. extra hulp (RT) in de klas en evt. werk voor thuis.

AVI lezen.

Het lezen van een verhaal binnen een bepaalde tijd met zo weinig mogelijk fouten. We streven naar de volgende leesdoelen in groep 3:

Medio groep 3 (februari) : nieuwe Avi M3 beheerst (oude Avi 1-2)

Eind groep 3(juni) : nieuwe Avi E3 beheerst (oude Avi 2-3)

Bij zeer goede lezers wordt er in november al de AVI- M3 toets afgenomen.

DMT toets.

Binnen 1 minuut zoveel mogelijk woorden lezen zonder fouten. Deze toets wordt 2 keer afgenomen, in januari en in mei/juni.

CITO Woordenschat.

Deze toets wordt in januari/februari en juni afgenomen.

CITO begrijpend lezen.

Deze toets wordt alleen op het einde van groep 3 (juni) afgenomen.

CITO LOVS spelling.

Dit is een spellingstoets die in februari en juni wordt afgenomen.

Rekenen:

Rekentoets na ieder blok van Pluspunt

Indien kinderen moeite hebben met rekensommen wordt er vaak gekozen voor pre-teaching. Thuis worden dan al sommen doorgenomen voordat deze in de klas aan bod komen. Dit werkt voor kinderen zeer positief, vaak zijn ze ook niet meer zo onzeker tijdens de klassikale les.

CITO LOVS rekenen en wiskunde.

Deze toets wordt in februari en juni afgenomen.

Deze toets bestaat m.n. uit hoofdrekenen, verhaaltjessommen en geldsommen.

Sociaal emotionele ontwikkeling:

In november en april worden door de leerkrachten de Scol-lijsten ingevuld.

Met behulp van deze lijsten wordt o.a. het welbevinden, de concentratie en werkhouding van ieder kind in kaart gebracht.

Rapporten en ouderavonden.

November : oudergesprekken

Januari : Rapport 1 en oudergesprekken

Juni : Rapport 2 en oudergesprekken

Enkele dagen voor de officiële gesprekken krijgt uw kind de schriften en werkboeken mee naar huis zodat u deze al kunt bekijken.

Indien u tussendoor een gesprek wenst kunt u ten allen tijde een afspraak maken.

Als uw kind om welke reden dat ook ergens moeite mee heeft wordt er gewerkt volgens dit stappenplan:

- leerkracht probeert probleem zelf op te lossen in de groep (bijv. extra instructie in kleine groep)
- overleg met ouders
- overleg met intern begeleider, Roxana Timmermans
- leerkracht maakt een handelingsplan
- overleg met ouders, zij ondertekenen handelingsplan
- bekijken of plan werkt en problemen verbeteren
- overleg met ouders
- indien nodig verder onderzoek aanvragen in samenwerking met ouders, leerkracht en intern begeleider

Tips voor ouders

Heel belangrijk voor Uw kind is dat ze niet alleen op school lezen maar ook thuis de verworven vaardigheden toepassen. We vragen U dringend om iedere dag 10 minuten te lezen. Voor de beginnende lezer zijn de maan-roos-vis boekjes heel geschikt. In de bibliotheek kunt U deze en andere boekjes met het juiste niveau vinden (AVI start). Lees niet te snel moeilijke boekjes ook al kan uw kind dit al lezen, het gaat niet alleen om de woorden maar ook om het automatiseren van reeds bekende woorden en niet te vergeten het leestempo. Alleen op deze manier behaalt uw kind steeds een nieuw leesniveau. **DOOR LEZEN LEER JE LEZEN!**

Letters uit kranten knippen en hiermee woorden maken

Voorlezen en laten navertellen

Spreek letters op de goede manier uit bijv, niet bee maar bu

Als een kind het woord niet weet laat u het hakken of zoemend lezen en daarna plakken of hakt u het zelf. Naar mate het leesonderwijs vordert gaat uw kind steeds minder hakken, dus vloeiender lezen.

Schrijf de letters zoals ze in de methode worden aangeleerd. (zie bijlage)

Wanneer u met uw kind rekt sluit dan aan op de einddoelen van groep 3, maak sommen met de goede benaming (+erbij, -eraf) en schrijf de cijfers op de aangeboden manier.

*Heeft U vragen of wilt U iets mededelen, u kunt altijd even binnenlopen.
Vóór school per e-mail of briefje en
na 14.45 uur persoonlijk, omdat er dan ook tijd voor u is!*

Email adressen:

Juf Maria: m.savelkoul@dekingbeek.nl

Juf Miranda: m.habets@dekingbeek.nl

Juf Birgit: b.stoffels@dekingbeek.nl

Bedankt voor Uw komst,

Juf Maria, juf Birgit en juf Miranda

